

Wstęp	5
Procesy globalizacji i jednoczenia się Europy a kultury narodowe i etniczne	7
1. Niejednoznaczność procesów globalizacji i jednoczenia się Europy	8
2. Różnorodność kultur czynnikiem rozwoju indywidualnego	14
2.1. Różnorodność kulturowa wzbogaca duchowo ...	14
2.2. Różnorodność kulturowa wzmacnia autonomię jednostki	15
3. Różnorodność kultur czynnikiem rozwoju kultury poszczególnych społeczeństw	17
4. Wielokulturowość w skali międzypaństwowej	20
4.1. Odrzucenie podziału kultur na wyższe i niższe, rozwinięte i nierozwinięte	20
4.2. Umiłowanie i poczucie ważności własnej kultury	21
4.3. Dialog z innymi kulturami	22
4.4. Wymiana i współtworzenie w miejsce dominacji, wchłaniania i polaryzacji	22
4.5. Instytucjonalizacja wzajemnych kontaktów	24
5. Wielokulturowość w skali jednego państwa	26
Trwałość i zmienność polskiej kultury i tożsamości ...	34
1. Centrum kultury	35
2. Treść centrum polskiej kultury	39
2.1. Wartości i stany psychospołeczne	40
2.2. Wytwory kulturowe	42
3. Rozumienie polskiej tożsamości kulturowej	44
4. Funkcje polskiej tożsamości kulturowej	48
4.1. Zakorzenianie w środowisko i w całość życia społecznego	48

4.2. Łącznik między systemem kultury i systemem społecznym	50
4.3. Czynniki międzyosobowej komunikacji	51
4.4. Mechanizm selektywności	52
5. Wyzwania dla polskiej tożsamości kulturowej	52
5.1. Sekularyzacja i desakralizacja	54
5.2. Zaciekawienie, fascynacja nienormalnością i złem	57
5.3. Upowszechnianie się cech kultury postmodernistycznej	58
5.4. Konsumpcja bez umiarkowania	60
5.5. Konformizmy w twórczości artystycznej	61
5.6. Nadmierne poczucie wolności i silna tendencja do samorealizacji	63
5.7. Nowe wzory życia społecznego	64
6. Wzbogacanie polskiego dziedzictwa kulturowego o nowe wartości, stany psychospołeczne i wytwory kulturowe	67
Wartości podstawą kultury polskiej	71
1. Rozumienie i rola wartości kulturowych	71
2. Kształtowanie się systemu wartości kulturowych polskiego społeczeństwa	78
3. Wartości utrwalone w kulturze polskiej	85
3.1. Rodzinność i poczucie wspólnotowości	86
3.2. Dom	89
3.3. Żywotna więź pokoleń i silne poczucie pokrewieństwa	93
3.4. Wysoka wartość dziecka	97
3.5. Wysoka pozycja kobiety-matki	99
3.6. Religijność	102
3.7. Racjonalność dopełniana uczuciowością	105
3.8. Prywatność otwarta	105
3.9. Gościnność	106
3.10. Indywidualizm uspołeczniony	107
3.11. Poczucie godności i honoru	107
3.12. Wolność – sywerenność – patriotyzm	108
3.13. Brak mściwości, łatwość przebaczenia	109
3.14. Demokracja – obywatelskość – krytycyzm wobec władzy	110
3.15. Poczucie służby społecznej, gotowość do poświęceń i ofiary	111

3.16. Otwartość na inne kultury, tolerancja	112
3.17. Nadzieja ponad realizm, łatwowierność	113
3.18. Język polski	114

Znaczenie tradycji dla kontynuacji i rozwoju polskiej tożsamości 117

1. Rozumienie tradycji i jej cechy	117
2. Stałość wartości i zmienność zwyczajów w tradycji	121

Pamięć przeszłości i tożsamość kulturowa 126

1. Pożytki pamięci dla zbiorowości	128
2. Pamięć historyczna	130
3. Pamięć zbiorowa	132
4. Pamięć polityczna	137
5. Wielość pamięci przeszłości w społeczeństwie	142
6. Media elektroniczne w kształtowaniu pamięci przeszłości	144

Rola inteligencji – elit w ugruntowywaniu i rozwijaniu polskiej tożsamości 152

1. Powstanie i rozwój warstwy inteligencji w służbie polskiej tożsamości	152
2. Od inteligencji do elity	157
3. Zadania inteligencji – elit w kształtowaniu polskiej tożsamości kulturowej	164
3.1. Zadania inteligencji – elit w odniesieniu do kontynuacji i rozwoju polskiego dziedzictwa kulturowego	164
3.2. Zadania inteligencji – elit w odniesieniu do tego, co odmienne i nowe	166

Rola Kościoła katolickiego w rozwoju współczesnej kultury polskiej 170

1. Kościół katolicki grupą kulturotwórczą	171
2. Sytuacja kulturalna w III Rzeczypospolitej	175
2.1. Powiększający się rozdział pomiędzy działaniami kultury	175
2.2. Nasilenie się laicyzacji	178
2.3. Niespójność treści i brak pozytywnej wizji przyszłości w mediach	181
2.4. Zmiana polityki kulturalnej państwa	183

3. Kierunki działalności kulturalnej Kościoła katolickiego w Polsce	186
3.1. Kościół katolicki grupą nacisku na politykę kulturalną państwa, regionu i środowiska lokalnego	186
3.2. Udział Kościoła katolickiego w rozwoju kultury lokalnej	188
3.3. Kościół katolicki twórcą kultury alternatywnej ...	190

Centrum kultury czynnikiem rozwoju społeczności lokalnej .....

1. Rozwój i rodzaje centrum kultury	194
1.1. Dom ludowy – społeczny – kultury	195
1.2. Świetlica	198
1.3. Klub	199
2. Zadania centrum kultury	202
2.1. Miejsce symbolicznego komunikowania i tworzenia	202
2.2. Integrowanie społeczności lokalnej	203
2.3. Miejsce spędzania czasu wolnego	204
2.4. Szkoła doskonalenia prac codziennych i rozbudzanie potrzeb estetycznych	205
2.5. Protektor lokalnej twórczości artystycznej	205
2.6. Opiekun przeszłości	206
2.7. Pomost pomiędzy kultura lokalną i ogólnospołeczną	206
2.8. Doksztalcanie pracowników centrum kultury ...	207

Rola animatora kultury w społeczności lokalnej .....

1. Rozumienie pojęcia „animator kultury”	209
2. Cechy i funkcje animatora kultury	213
3. Kolekcjonerstwo – kolekcjoner	217

Kultura w całościowym planie rozwoju .....

1. Kultura czynnikiem rozwoju ogólnospołecznego	225
2. Kapitał kulturowy podstawowym czynnikiem rozwoju ..	228
3. Rola elit społecznych w rozwoju	236
4. Kultura w całościowym planie rozwoju społecznego ..	240

Bibliografia .....

